

ضرب المثل‌های حقوقی

خلیل آفنداک
معاونت علمی دانشگاه آزاد اسلامی
نا مهورند
وکیل پایه یک دادگستری

www.ayeenbook.ir

سرشناسه	: مهروند، مینا، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: ضرب المثل‌های حقوقی/ مولف مینا مهروند، خلیل آفنداک
مشخصات نشر	: تیریز: انتشارات آیین دادرسی، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ر، ۸۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۰۳۲-۱۱-۴
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: اندرزنامه‌های حقوقی
روضوع	: ضرب المثل‌های فارسی
شناسه افزوده	: آفنداک، خلیل، ۱۳۴۸ -
رده بندی دکن	: PIR۳۹۹۶/م۸۶۳ض۴ ۱۳۹۲
رده های دیسی	: ۳۹۸/۹ فا
شماره ثبت کتاب	: م ۸۳-۲۵۶۳۷

ضرب المثل‌های حقوقی

مؤلف:

مینا مهروند - خلیل آفنداک

چاپ اول: ۱۳۹۲

چاپ دوم: ۱۳۹۲

چاپ سوم: ۱۳۹۲

تیریز: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۰۳۲-۱۱-۴

کتابخانه تخصصی حقوق آیین

انتشارات آیین دادرسی

تیریز/ فلکه دانشگاه/ برج بلور/ طبقه همکف حیاط/ پلاک ۲

کد پستی ۵۱۵۶۹۱۳۶۱۶

WWW.ayeenbook.ir

هر شخص حقیقی یا حقوقی که تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه ناشر به هر طریقی نشر، پخش، تکثیر یا تجدید چاپ نماید مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت
برای ارسال کتاب به سراسر کشور با شماره تلفن‌های زیر تماس بگیرید:

۰۹۱۴۴۱۰۹۰۳۵ - ۰۴۱۱ - ۳۳۴۱۰۱۱

مقدمه

انسان موجودی اجتماعی است و لازمه‌ی این خصیصه داشتن تعامل و برقراری ارتباط با دیگران است. هر نوعان خود می‌باشد. در جهت نیل به این هدف انسان‌ها از دو ابزار عمده و مداوم، گفتار و نوشتار استفاده کرده‌اند که گفتار آسانترین آنها بوده و همان وسیله انتقال مفاهیم ذهنی و موردنظر افراد انسانی می‌باشد که به کمک آن، معانی متصوره مورد تبادل و تفاهم قرار می‌گیرد.

در اعصار مختلف سخنوران، شاعران و قضایا به منظور بیان وضعیت نابسامان سیاسی و اجتماعی حاکم بر زمان، در ادبی گفتار و نوشتار نظم یا نثر خود، از کلماتی استفاده می‌کردند که طعنه و تندی می‌بود. زیرا برای حفظ جان خود از گزند عوامل حکومت که اجازه سخن را ندادن علیه خود را نمی‌دادند، مجبور بودند همان معنی را در قالب مثنوی و غزل به نشانند و به صورت غیرمستقیم منظور خود را بیان کنند. این شیوه رفته رفته در میان مردم رواج یافت و عبارات بزرگ، کوچک شدند و گوینده با چند کلمه و یا جمله‌ای کوتاه توانست منظور اصلی خود را به دیگران

تفہیم نماید۔ این عبارات خلاصہ شدہ با نام ضرب المثل معروف گردید و ہر وقت گویندہ برای تفہیم و یا اثبات ادعا یا گفتہ‌ہای خود نیازی بہ شاہد و مکمل داشت از ضرب المثل استفادہ می‌کرد۔

سرب‌ل‌مثل را در عبارتهای مختلف معنی کرده‌اند:

- استانی در یک جمله.
- تاریخ در یک ملت در یک کلام.
- سرشت در یک بیان.
- اشاره‌ای در یک لفظ.
- تجربه‌ی تلخ در یک عمر.

سریع‌تر و واضح‌تر بیان کند، امری اجتناب‌ناپذیر است.

هر اندازه کلمات بکار برده شده در یک کتاب، دادخواست، شکوائیه، لایحه دفاعیه، رأی دادگاه، صریح و روشن و عاری از ابهام و اجمال باشد، به همان اندازه امکان تفهیم منظور گوینده‌ی آن آسانتر خواهد بود. از طرف دیگر استفاده از جملات و عبارات‌های کوتاه و خلاصه شده (ضرب‌المثل) در دست‌یافت‌پذیرتر، بهتر موضوع و اخذ نتیجه کمک و از طولانی شدن مطلب و حاشیه‌زدن ذهن شنونده جلوگیری خواهد کرد. دانستن عبارات و اشارات و ضرب‌المثل‌هایی که یک قاعده حقوقی را بیان می‌کند و در هر نظام حقوقی وجود دارد، حتی از مطالب موردنیاز حقوقدانان می‌باشد. حتی مواردی که ضرب‌المثل متضمن یک قاعده حقوقی نیست، ولی ممکن است جلوه‌ای از زندگی قضایی تلقی شود، نگاه از بی‌فایده بودن برای فرد شاغل درمسایل مختلف قضایی مفید واقع شود. مانند: کسی را که حاکم ببرد دیه ندارد» یا «دو خصم از پیش قاضی راضی نروند.» یا «حق شمشیر بران است».

تأثیر اختصار در کلام کمتر از اثر وضوح و سادگی در سخن نیست. برای مثال یک دفاع فشرده و مختصر بیشتر در سطح قضایی اثر می‌گذارد و توجه و علاقه او را جلب می‌کند. از طرف دیگر هرچه سخن کوتاه‌تر باشد بیشتر در حافظه فرد باقی می‌ماند، و ضرب‌المثل هم عهد را از نام دادن چنین نقشی در گفتار هست. بر این اساس با توجه به مطالب گفته شده نبود چنین مجموعه‌ای، بر آن شدیم تا با استفاده از منابع داخلی و خارجی به جمع‌آوری و تهیه این ضرب‌المثل‌ها اقدام نماییم.

در این مجموعه سعی شده است ضرب‌المثل‌های گردآوری شده به

نوعی به مسایل حقوقی مرتبط باشند. (اعم از مسائل حقوقی، کیفری، جرم‌شناسی، قضاوت، مسائل اجتماعی، ...). نظر به اینکه مخاطب این مجموعه عالمان حقوق و دانشجویان این رشته خواهند بود و به یقین آنان عالم به موارد استعمال ضرب المثل‌ها هستند، از توضیح مورد استعمال آنها اجتناب گردیده است. گفتنی است که چون ریشه و اصل غالب ضرب‌المثل‌ها در منابعی که استفاده شده است مشخص نبود، به ناچار در این مجموعه هم همان شیوه عمل کرده‌ایم. بی‌تردید نواقص و کاستی‌هایی وجود خواهد داشت. امید است با داریم، علاقمندان، اساتید، حقوقدانان ارجمند پس از مطالعه از شما و ارشادات ارزشمند خود ما را در جهت بهبود مطالب مجموعه خاشاک فرمایند. در خاتمه از تمامی کسانی که ما را در تهیه مجموعه حاضر حقوق یار بوده‌اند صمیمانه تشکر نموده و آن را به تمامی رهروان راه عدالت تقدیم می‌نماییم.

مینا مهروند

خلیل آفنداک

فهرست

صفحه	عنوان
ج	مقدمه
۱	الف
۱۱	ب
۱۸	پ
۲۱	ث
۲۲	ج
۲۳	چ
۲۶	ح
۳۰	خ
۳۲	د
۳۸	ر
۴۰	ز
۴۲	س
۴۴	ش
۴۶	ص
۴۷	ض
۴۸	ط
۴۹	ظ
۵۰	ع

۵۴.....	غ
۵۰.....	ف
۵۷.....	ق
۶۱.....	ک
۶۵.....	ح
۶۶.....	ا
۶۷.....	م
۷۰.....	ن
۷۲.....	و
۷۵.....	ه
۸۰.....	ی

www.ketab.ir